

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๑๑/ลน/๖๘๐๘

ทราบเพื่อเป็นข้อมูล
เรื่องที่.....๓.....

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓๖๖ 33166

- 7 มิ.ย. 2548

เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานของคณะทำงานของนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's Task Force) ในการ
และการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)

๑๙.๖ -๖

๒/๕๘๐

วันที่ ๗ มิ.ย. ๒๕๔๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 7 มิ.ย. 2548

จัดเข้าวาระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร สรุปผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/
ชุมชน (SML) ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พร้อมด้วยสำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๒๐๘/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)
ลงวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ เล่ม

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๙๔/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะทำงานของนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's Task Force) เพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความ
พร้อมและพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม
๒๕๔๗ และคณะทำงานฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นั้น

ในการนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอส่งสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพ
ของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) (Exit Report) ที่คณะทำงานฯ ได้รายงานต่อนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖
พฤษภาคม ๒๕๕๘ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๘/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพ
ของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) (รายละเอียดตั้งเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย) มาเพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีบรรจุ
ลงวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี (เรื่องเพื่อทราบ) ในโอกาสประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ ๗ มิถุนายน
๒๕๕๘ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรื่องเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีรับทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช)

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๓๐ 3/4
๓๖๖ ๓๖๖
เมื่อวันที่ - 8 มิ.ย. 2548 ลงมติว่า

กลุ่มงานเลขานุการนายกรัฐมนตรี

โทร : ๐-๒๖๒๙-๙๒๒๖

โทรสาร : ๐-๒๖๒๙-๙๒๒๗

จัดอยู่ในประเภทเรื่องฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

(นางโสมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)

จัดทำโดย

คณะทำงานของนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's Task Force)

เพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุประกอบเอกสาร

เอกสารในเล่มนี้ประกอบด้วย

1. รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร สรุปผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) 26 พฤษภาคม 2548 (จำนวน 30 หน้า)
2. คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 208/2548 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ลงวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2548 (จำนวน 3 หน้า)

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน

S M L

26 พฤษภาคม 2548

คณะทำงานของนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's Task Force)

เพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน

(Pilot Project: Village/Community Development Fund)

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 194/2547

บทสรุปผู้บริหาร

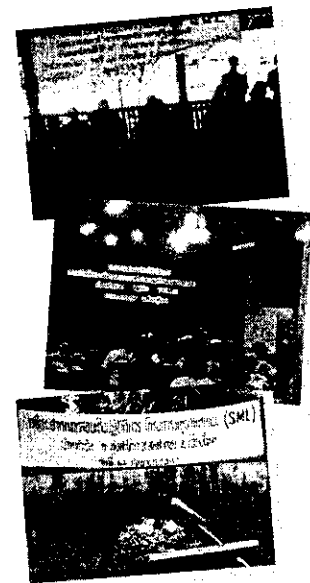
Executive Summary

จากอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานของนายกรัฐมนตรี ที่กำหนดไว้ในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 194/2547 ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะทำงานของนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's Task Force) เพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน บัดนี้ คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการตามหน้าที่ดังกล่าวแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอรายงานสรุปสิ่งที่ได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ และสร้างต้นแบบที่เหมาะสม เพื่อให้เกิด

ความพร้อมในการดำเนินงาน

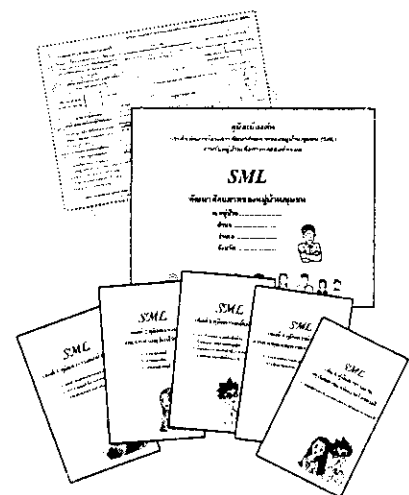
- คณะทำงานฯ ได้ทำการทดสอบเชิงปฏิบัติการในหมู่บ้านต้นแบบจำนวน 3 แห่ง เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้น และได้ขยายผลการทดสอบหมู่บ้านต้นแบบเพิ่มเติม รวมเป็นจำนวน 1,024 แห่งทั่วประเทศ
- คณะทำงานฯ ได้ทำการทดสอบเชิงปฏิบัติการในรูปแบบของ Matching Fund ในหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบจำนวน 17 แห่งทั่วประเทศ เพื่อหาวิเคราะห์และประเมินผลความเป็นไปได้ในการร่วมลงทุนระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน
- คณะทำงานฯ ใช้งบประมาณในการดำเนินงานทั้งสิ้น 300 ล้านบาท

2. จัดทำประกาศระเบียบขั้นตอนการดำเนินงาน และคู่มือการ

ปฏิบัติงานแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

- คณะทำงานฯ นำผลที่ได้จากการทดสอบหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบมาพัฒนาและร่างระเบียบขั้นตอนการดำเนินงาน และประกาศใช้เพื่อให้การดำเนินงานของหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน
- คณะทำงานฯ จัดทำคู่มือการดำเนินโครงการและคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของประชาชนในหมู่บ้าน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย สำหรับรองรับการปฏิบัติงาน และการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

บทสรุปผู้บริหาร (ต่อ)

Executive Summary

3. รายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะแก่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

- คณะทำงานฯ พบว่า หลักการที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของประชาชน และสาธารณะ จึงเห็นควรให้ดำเนินการโครงการต่อไป และพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น
- คณะทำงานฯ พบว่า ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในคู่มือการดำเนินโครงการที่จัดทำขึ้นอยู่ในเกณฑ์สูง โดยให้ความเห็นว่า คู่มือดังกล่าวช่วยให้เกิดความเข้าใจในสาระสำคัญ และแนวทางการดำเนินโครงการได้เป็นอย่างดี ในขณะที่รูปแบบการนำเสนอก็ง่ายต่อการทำความเข้าใจ แต่จำนวนที่จัดส่งให้แก่ประชาชนยังน้อยเกินไป ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้จัดพิมพ์เพิ่มเติมและส่งมอบให้ประชาชนและผู้สนใจไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- คณะทำงานฯ พบว่า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ คือ ประชาชนและส่วนราชการยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ SML ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ และสร้างสรรค์สื่อใหม่ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนและสาธารณะมากขึ้น ได้แก่ การจัดทำสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ ทางรายการวิทยุ (AM 1422) ทางเว็บไซต์ www.sml.go.th และป้ายโฆษณาและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ทั่วประเทศ รวมทั้ง จัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการ SML ขึ้นที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตอบข้อซักถาม และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนและสาธารณะ
- คณะทำงานฯ พบว่า ส่วนราชการยังไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินโครงการ SML ของประชาชนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากขาดความเข้าใจในหลักการและบทบาทของตนเอง ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้จัดส่งคู่มือการดำเนินงาน คู่มือการปฏิบัติงาน และ VCD สาธิตการดำเนินโครงการ SML โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี แก่ส่วนราชการในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการ และวิธีการดำเนินงานที่แท้จริงของโครงการ SML
- คณะทำงานฯ พบว่า บุคลากรจากภาคการศึกษาให้ความสนใจและยินดีมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ SML ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้ประสานและสร้างพันธมิตรกับเครือข่ายอุดมศึกษา รวมทั้งจัดอบรมเบื้องต้นเพื่อให้เข้าใจถึงหลักการและแนวทางการดำเนินโครงการ โดยให้ความสำคัญกับทักษะ องค์ความรู้ และความชำนาญของสถาบันการศึกษาซึ่งจะเป็นที่ปรึกษาระดับมืออาชีพในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความช่วยเหลือแก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน

บทสรุปผู้บริหาร (ต่อ)

Executive Summary

4. รวบรวมข้อสังเกตจากการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ

- คณะทำงานฯ ได้รวบรวมข้อสังเกตจากการดำเนินโครงการ SML จากประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดทำรายงานเสนอต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการปรับแก้ไขแนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานบางประการ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
- จำนวนขั้นต่ำในการทำประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน จากเดิมร้อยละ 75 ของประชาชนที่อาศัยอยู่จริงซึ่งยากแก่การปฏิบัติ ดังนั้น ท่านนายกรัฐมนตรี จึงดำริให้ดำเนินการปรับลดจำนวนลงเหลือร้อยละ 70 ซึ่งคณะทำงานฯ ได้รับไปดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- ประชาชนในบางพื้นที่ขาดทักษะในการดำเนินงาน และต้องการให้มีทีมงานไปสร้างความเข้าใจเบื้องต้นให้ก่อน ดังนั้น ท่านนายกรัฐมนตรี จึงดำริให้จัดนักศึกษาไปให้ความรู้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปิดภาคเรียน ซึ่งคณะทำงานฯ รับไปดำเนินการเรียบร้อยแล้ว โดยจัดทำโครงการอาสาสมัครเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนขึ้น มีหลักการสำคัญ คือ ให้นักศึกษาเข้ารับการอบรมเพื่อเป็น อาสา SML และเข้าไปให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมเป็นผู้ติดตามความคืบหน้าการดำเนินโครงการในหมู่บ้าน/ชุมชนปีละสองครั้ง โดยคณะทำงานฯ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนให้กับนักศึกษาหรือเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการด้วย
- โครงการที่ประชาชนคัดเลือกในหลายพื้นที่เป็นโครงการที่มีลักษณะหรือมีนัยแอบแฝงเพื่อการนำเงินไปใช้เป็นเงินหมุนเวียนให้ประชาชนกู้ยืม ดังนั้น ท่านนายกรัฐมนตรี จึงดำริให้คณะทำงานฯ เร่งสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่ประชาชนมิให้ใช้งบประมาณเพื่อการดังกล่าว ซึ่งคณะทำงานฯ รับไปดำเนินการเรียบร้อยแล้ว โดยได้ทำหนังสือแจ้งแก่ส่วนราชการในท้องถิ่นให้ชี้แจงและประสานความเข้าใจกับประชาชน รวมทั้งจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน
- บางพื้นที่ไม่มีธนาคารออมสินสำนักงานสาขา ก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการเบิกจ่ายเงินของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนั้น ท่านนายกรัฐมนตรี จึงดำริให้คณะทำงานฯ และธนาคารออมสินประสานงานกับธนาคารอื่นๆ ในพื้นที่ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย เป็นต้น เพื่อเป็นตัวแทนในการเปิดบัญชีให้หมู่บ้าน/ชุมชนแทน ซึ่งคณะทำงานฯ ได้ดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

บทสรุปผู้บริหาร (ต่อ)

Executive Summary

5. จัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการขยายผลการดำเนินโครงการ (ตามมติคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะแต่งตั้งขึ้นในอนาคต)

- คณะทำงานฯ ได้จัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติมจากแนวคิดและคำแนะนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และได้นำเสนอไปเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548 ที่ผ่านมา บัดนี้ คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการตามแผนการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุป ดังนี้
 - คณะทำงานฯ ได้ปรับปรุงและร่างระเบียบ ข้อกำหนด เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ SML ทั้งในส่วนของการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (คณะกรรมการ SML) การจัดตั้งสำนักงานพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (สำนักงาน SML ภายใต้กำกับของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) และการจัดทำข้อกำหนด/เกณฑ์ในการดำเนินโครงการ SML แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 - คณะทำงานฯ ได้ปรับปรุงคู่มือการดำเนินงาน และคู่มือการปฏิบัติงานให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และได้จัดทำ Multimedia และ VCD แนะนำการดำเนินโครงการเพิ่มเติม เพื่อเป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนทุกระดับและสาธารณะเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 - คณะทำงานฯ รับเอาแนวคิดของท่านนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับการดำเนินงาน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ดังนั้น จึงได้จัดทำแผนเตรียมการระบบ ICT HUB for SML ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกในการดำเนินงานดังกล่าวแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 - คณะทำงานฯ ได้รับแนวคิดของท่านนายกรัฐมนตรีเรื่อง อาสา SML ไปดำเนินการต่อ โดยได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อจัดทำโครงการอาสาสมัครเพื่อพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนขึ้น โดยได้จัดเตรียมแผนการดำเนินงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์โครงการ
 - คณะทำงานฯ ได้จัดเตรียมแผนการฝึกอบรมแก่สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางและหลักการที่ถูกต้อง พร้อมสร้างความเข้าใจในบทบาทของแต่ละบุคคลที่จะสนับสนุนการดำเนินโครงการ SML แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ กำหนดให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้คัดเลือกสถาบันการศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาเป็นวิทยากรและจัดการอบรมแทน โดยคณะกรรมการฯ จะเป็นเพียงผู้กำกับดูแลเนื้อหาและสาระสำคัญเท่านั้น

บทสรุปผู้บริหาร (ต่อ)

Executive Summary

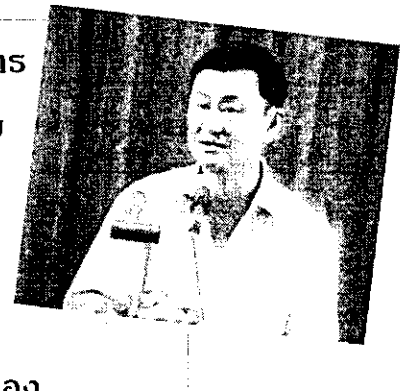
5. จัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการขยายผลการดำเนินโครงการ (ต่อ)

- คณะทำงานฯ ได้จัดเตรียมความพร้อมในการลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเยาวชนอาสา SML โดยแบ่งการลงพื้นที่เป็น 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ลงพื้นที่ตามวันและเวลาที่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนสะดวก เพื่อให้คำแนะนำและให้ความรู้ในการดำเนินโครงการ พร้อมร่วมสังเกตการณ์การคัดเลือก คณะทำงานและโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการ และครั้งที่ 2 คือ ลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำ ประสานงาน และให้ความช่วยเหลือในระหว่างการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยในการรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ
- คณะทำงานฯ ได้จัดเตรียมแผนการจัดทำคำของบประมาณเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขยายผลการดำเนินโครงการ SML ในหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดสรรงบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินงานที่ค่อนข้างจำกัด (4 เดือน : มิ.ย. - ก.ย. 2548) ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้จัดทำคำของบประมาณเพิ่มเติมประจำปี พ.ศ. 2548 จำนวนรวม 9,400 ล้านบาท โดยแยกเป็นงบประมาณสำหรับการจัดสรรโดยตรงสู่หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความพร้อม จำนวนประมาณ 38,250 แห่ง (จากจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ 79,830 แห่ง) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 9,000 ล้านบาท และงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ ใช้งบประมาณจำนวน 400 ล้านบาท
- เนื่องจากวงเงินงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการ SML ในระหว่างเดือน มิ.ย. - ก.ย. 48 มีจำนวนจำกัด ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงจัดทำเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความพร้อมสามารถรับการจัดสรรงบประมาณได้ก่อน
- ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้จัดประสานกับธนาคารออมสินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับการเปิดโครงการอย่างเป็นทางการ โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในประมาณกลางเดือน มิ.ย. 2548

ฯพณฯ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ริเริ่มโครงการ SML

จากการที่ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ทำการตรวจราชการในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ จึงได้ริเริ่มให้มี "โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (S M L)" ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณโดยตรง เพื่อประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนจะได้นำไปแก้ไขปัญหас่วนรวม เพื่อการดำรงชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน โดยประชาชนเป็นผู้บริหารจัดการเอง (ร่วมคิด-ร่วมทำ) และถือเป็น "อีกขั้นหนึ่งของการพัฒนาประชาธิปไตย"

เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2547 นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้บรรยายและสาธิตวิธีการบริหารจัดการหมู่บ้าน โดยวิธีประชาม ตามแนวทางของโครงการ SML ณ หมู่บ้านม่วงทองพัฒนา อ.ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของประเทศไทย ที่ได้มีการจัดสรรงบประมาณสู่ประชาชนโดยตรง และให้อำนาจแก่ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารจัดการงบประมาณนี้ด้วยตนเอง

แนวทางหลักในการดำเนินโครงการ SML โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

1. จัดตั้ง "คณะกรรมการของหมู่บ้าน/ชุมชน" เป็นตัวแทนทำหน้าที่ช่วยในการระดมสมองเพื่อระบุถึงปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และบริหาร/กำกับ/ดูแลโครงการให้เกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. รัฐบาลจะจัดสรรเงินโดยตรงให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน ตามขนาดของประชากรในพื้นที่
3. รัฐบาลจะเปิดบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยผ่านธนาคารของรัฐบาลซึ่งให้บริการครอบคลุมในพื้นที่
4. การจัดสรร การใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้างของคณะกรรมการของหมู่บ้าน/ชุมชนต้อง เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกลางที่ได้จัดทำขึ้น
5. การกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณและการดำเนินงาน ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการของหมู่บ้าน/ชุมชน
6. กำหนดให้มีการทำรายงานเพื่อรับการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเป็นระยะ
7. รัฐบาลจะทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล เชิงนโยบาย ผลลัพธ์ และผลสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อให้เกิด ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

SML อีกหนึ่งเครื่องมือเพื่อเสริมกลไกการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาล

เป้าหมายสำคัญของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) คือ การจัดสรรงบประมาณโดยตรงแก่ประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหา/สร้างประโยชน์ส่วนรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือเพื่อเอื้อต่อการมีอาชีพและการมีงานทำของส่วนรวม ซึ่งแตกต่างอย่างชัดเจนกับเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เน้นการให้งบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม/ ปัญหารายบุคคลในลักษณะของสินเชื่อรายบุคคล/สินเชื่อเฉพาะราย (Personal Loan) นอกจากนี้รายละเอียดอื่นๆ ของโครงการ SML และกองทุนหมู่บ้านฯ ยังแตกต่างกันอีกด้วย เป็นการแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าโครงการ SML ไม่ได้ซ้ำซ้อนกับกองทุนหมู่บ้านฯ หากแต่เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือเพิ่มเติมที่ช่วยเสริมกลไกการแก้ไขปัญหาความยากจนแก่ประชาชนของรัฐบาล

	กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)
รูปแบบ	• สินเชื่อเฉพาะราย (Personal Loan)	• เงินอุดหนุนโดยตรงสู่ประชาชน • เงินอุดหนุนในรูปแบบของการรวมกลุ่มของชาวบ้านโดยตรง (โดยการออกกระเป๋ยบการใช้จ่ายเงินเหล่านั้น)
ลักษณะ	• การลงทุนใน Consumption และ Individual Investment	• การลงทุนพัฒนา Public Goods ที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนโดยรวมในหมู่บ้าน/ชุมชน (Socio-Economic) แต่เป็นสิ่งที่เอกชนยังไม่สนใจที่จะลงทุน • เป็นการนำไปใช้จ่ายในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นทิศทางการต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการของหน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่น
แนวทางการใช้	• เพื่อการแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม/ปัญหารายบุคคล	• เพื่อการแก้ไขปัญหา/สร้างประโยชน์ส่วนรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือเพื่อเอื้อต่อการมีอาชีพและการมีงานทำ
ผลที่เกิดขึ้น	• เกิด Financial Return ของกลุ่ม/บุคคลในหมู่บ้าน/ชุมชน • เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน (Socio Economic Impact)	• คุณภาพชีวิต (Quality of Life) ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนดีขึ้น (ตามศักยภาพและความต้องการ) • เป็นเครื่องมือให้หมู่บ้านมี "เสียง" ที่เข้มแข็งอันจะนำไปสู่การพัฒนา/แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามความต้องการที่แท้จริง (Demand) ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน • เตรียมความพร้อมของประชาชนในการเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองตามแนวทางการกระจายอำนาจ

แนวทางและวิธีการดำเนินโครงการ SML

แนวทางและวิธีการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) มีดังนี้

หมู่บ้าน/ชุมชนจัดประชาคม
เพื่อเลือกคณะกรรมการและโครงการ
ของหมู่บ้าน/ชุมชน

เมื่อหมู่บ้าน/ชุมชนใดมีความพร้อมและต้องการจัดการประชุมให้ติดต่ออำเภอ เทศบาล หรือสำนักงานเขตในพื้นที่เพื่อแจ้งกำหนดวันประชุมประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน จากนั้น ส่วนราชการในพื้นที่จะแจ้งเรื่องดังกล่าวให้สำนักงาน SML และประสานงานกับสถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อให้จัดส่งอาสา SML ที่ผ่านการอบรมแล้วมาให้ความรู้แก่ประชาชนในวันดังกล่าว และร่วมสังเกตการณ์การคัดเลือกคณะกรรมการและโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เป็นไปตามหลักการของโครงการฯ ทั้งนี้ การประชาคมจะต้องมีประชาชน เข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง (เป็นคนไทย อายุไม่น้อยกว่า 15 ปี และอาศัยอยู่จริงในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่น้อยกว่า 6 เดือน) และคณะกรรมการของหมู่บ้าน/ชุมชนจะต้องได้รับการรับรองจากที่ประชุม มากกว่า 20 เสียง รวมทั้งโครงการที่คัดเลือกต้องไม่มีลักษณะหรือมีนโยบาย แฝงเพื่อการนำเงินไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนกู้ยืม

หมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินงานตาม
โครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน

คณะกรรมการของหมู่บ้าน/ชุมชนจะต้องดำเนินงานตามโครงการ SML ที่ได้ คัดเลือกไว้โดยวิธีประชาคม ทั้งนี้ หมู่บ้าน/ชุมชนจะต้อง (1) คัดเลือก ผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ เพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนและดำเนิน โครงการ (2) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน/ ชุมชน เพื่อรับผิดชอบและดูแลการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน (3) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตาม หลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานที่กำหนดไว้ (4) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการ จัดทำบัญชีค่าใช้จ่าย เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน (5) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้ (รายละเอียดของการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการ ดำเนินงาน และคู่มือปฏิบัติงาน) ทั้งนี้ ในระหว่างการดำเนินงาน หากหมู่บ้าน/ชุมชน มีข้อสงสัย หรือต้องการข้อมูล ความช่วยเหลือ การประสานงาน สามารถติดต่อ ได้โดยตรงกับอำเภอ เทศบาล สำนักงานเขต หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่ หรือติดต่อโดยตรงที่สำนักงาน SML

หมู่บ้าน/ชุมชนจัดทำ
รายงานผลการดำเนินงาน

เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 1 ปี (ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี) คณะทำงาน ของหมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องร่วมกันจัดทำรายงานผลการดำเนินโครง SML ของ หมู่บ้าน/ชุมชน โดยแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ประโยชน์ที่ ได้รับ รวมทั้งข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนิน เพื่อเสนอต่อ สำนักงาน SML อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานในอนาคต

จากนโยบายและแนวคิดของ ฯพณฯ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

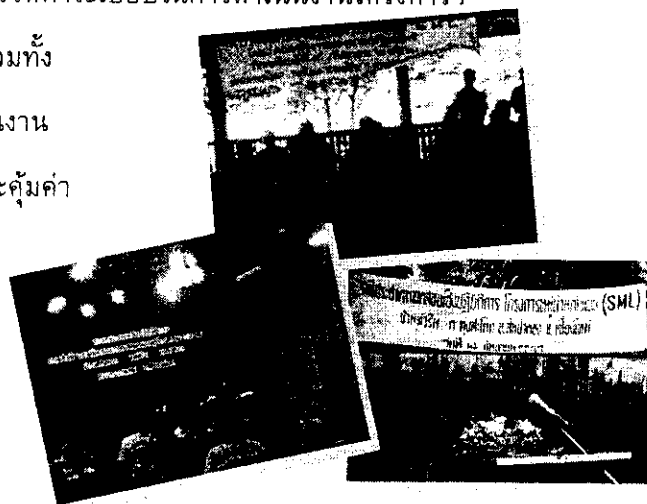

**การพลิกฟื้นหมู่บ้าน (Empowerment) ให้มีพลังในการขับเคลื่อนสู่การ
แก้ไขปัญหาคือความยากจนและการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง**

หลักการสำคัญของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตามแนวคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

- (1) เพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความพร้อมในด้านการดำรงชีวิตและมีอาชีพที่มั่นคง
- (2) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ซึ่งตรงกับทิศทางและความต้องการที่แท้จริงของ
ประชาชน (Demand) และทำให้เกิดการบูรณาการกับภาคอื่นๆ (Integrated Supply)
- (3) เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลในภาคประชาชนให้เกิดความพร้อม และสร้างผู้นำในท้องถิ่นสำหรับ
การพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) เกิดผลสัมฤทธิ์ตรงตาม
เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานของนายกรัฐมนตรี (Prime Minister's
Task Force) เพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนขึ้น
(ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 194/2547) เพื่อเป็นกำลังหลักในการศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบเพื่อสร้างต้นแบบ
ที่เหมาะสมอย่างเร่งด่วน สำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดทำระเบียบในการดำเนินงานโครงการฯ
และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
ทำการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลการดำเนินงาน
เพื่อรองรับการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

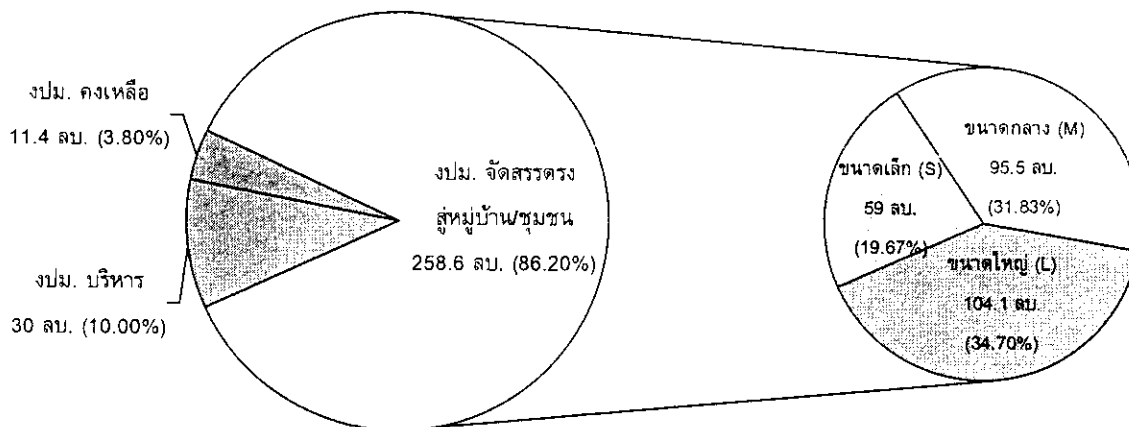

ส่วนที่ 1 : สรุปผลการดำเนินงานตามแนวทางโครงการ SML ใน หมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบจำนวน 1,024 แห่งทั่วประเทศ (ระยะเวลา : ตุลาคม 2547 - มีนาคม 2548)

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และรายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

รัฐบาลได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จำนวน 300,000,000 บาท (สามร้อยล้านบาท) จากวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เงินดังกล่าวรายการค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ สำหรับใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) โดยแบ่งเป็น

1. งบประมาณสำหรับดำเนินการสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนา
ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) และการบริหารจัดการ การติดตามประเมินผลการดำเนิน
โครงการ ที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ จำนวน 30,000,000 บาท (สามสิบล้านบาท)
2. งบประมาณสำหรับดำเนินการสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนา
ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ที่เบิกจ่ายในลักษณะเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป
จำนวน 270,000,000 ล้านบาท (สองร้อยเจ็ดสิบล้านบาท) (การจัดสรรโดยตรงสู่หมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบ)

แผนภูมิภาพ แสดงรายงานสัดส่วนงบประมาณและสถานะการเบิกจ่ายงบประมาณ
โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ประจำเดือนพฤษภาคม 2548

สิ่งที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SMC) เป็นโครงการตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้เร่งรัดดำเนินการต่าง ๆ อย่างรอบคอบและเร่งด่วนเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และดำเนินการตามแนวทางของโครงการ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเหนือสิ่งอื่นใด คือ คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ขอรายงานสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามหน้าที่ และเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. ทดสอบเชิงปฏิบัติการในหมู่บ้านต้นแบบ จำนวน 3 แห่ง

เพื่อพัฒนาหลักการและสร้าง/พัฒนาคู่มือการดำเนินงาน

โครงการ SMC

2. สร้างพันธมิตรและเครือข่ายในการขยายผลการดำเนินงาน ตาม

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SMC) โดยได้ประสานกับ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ประสานความร่วมมือกับหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา และกรมการปกครอง

กระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดการอบรมเบื้องต้นแก่นายอำเภอ พัฒนาการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่แท้จริงของโครงการ และทราบบทบาท/หน้าที่ในเชิงรุกที่ปรับเปลี่ยนไป รวมทั้งเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรสำหรับการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานแก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน

2.2 ประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาในการช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวทางของโครงการ

2.3 ประสานความร่วมมือกับธนาคารออมสินเพื่อการจัดทำบัญชี SMC ของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบทั่วประเทศ รวมทั้ง การอนุมัติเบิกจ่ายเงินให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อนำไปดำเนินโครงการฯ ด้วย โดยในระหว่างนี้ได้ศึกษาเพื่อวางแผนและเตรียมการจัดวางระบบบัญชีและระบบตรวจสอบเฉพาะของโครงการฯ ขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการขยายโครงการฯ ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศในอนาคต

สิ่งที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย (ต่อ)

3. พิธีเปิดโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2547 โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี พร้อมโอนเงินให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 1,002 แห่ง

4. จัดทำคู่มือการดำเนินงานและคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 6 รายการ ได้แก่ (1) คู่มือเบื้องต้นการดำเนินงานโครงการ (2) คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผนโครงการ (3) คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน และการทำบัญชีค่าใช้จ่าย (4) คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (5) คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงาน การควบคุม และการตรวจสอบโครงการ และ (6) คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการรายงานสรุปผลการดำเนินงานในรอบปี

5. ทดสอบเชิงปฏิบัติการเพิ่มเติมในลักษณะการร่วมทุน (Matching Fund) ระหว่างหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลความเป็นไปได้ของการลงทุนร่วมกันของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยได้เริ่มดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นทางการใน 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย บุรีรัมย์ และสุราษฎร์ธานี จำนวน 17 แห่ง ($S = 3$, $M = 10$, $L = 4$) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 4,300,000 บาท (สี่ล้านสามแสนบาท)
6. จัดทำระบบรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ ให้คณะทำงานของหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นผู้จัดทำรายงาน โดยนายอำเภอในแต่ละพื้นที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ/ความช่วยเหลือในกรณีที่เป็น และจัดส่งรายงานทั้งหมดมาที่ศูนย์ประสานงานโครงการ SML (ชั่วคราว) ที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในรูปแบบของเอกสาร (Hardcopy) หรือ Electronic file เพื่อรวบรวมจัดทำรายงานและประเมินผลต่อไป
7. จัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการ SML (ชั่วคราว) และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การจัดทำป้ายแขวนประชาสัมพันธ์โครงการทั่วประเทศและตามสถานที่สำคัญ จัดทำโฆษณาทางโทรทัศน์ Website และรายการวิทยุเพื่อเป็นสื่อกลางในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างประชาชนทั่วประเทศ (AM 1422 เวลา 17.00-18.00 น. ทุกวัน และ www.SML.go.th)

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินโครงการ SML

การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตามแนวคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พบว่า โครงการ SML ได้รับการตอบรับอย่างดีจากทั้งประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ข้าราชการจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค บุคลากรจากภาคการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานอิสระต่างๆ ทั้งนี้ จากการประมวลผลอย่างรอบคอบเป็นระบบในหลายมิติ คณะทำงานฯ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินโครงการ แบ่งได้ เป็น 4 มิติ ได้แก่

1. มิติด้านกระบวนการเรียนรู้ พบว่า โครงการช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้ง ยังก่อให้เกิดวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมกับประชาชน ผู้นำ และคณะทำงานของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยทุกคนรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของโครงการ เกิดการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาและสร้างทักษะในการทำงานร่วมกัน ที่สำคัญ เกิดการเรียนรู้ที่จะสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ภายนอกหมู่บ้าน/ชุมชน

2. มิติด้านสังคม พบว่า เกิดการสร้างนิสัยในการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและถูกต้อง โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก เกิดความสามัคคีระหว่างประชาชนในพื้นที่ เกิดความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมร่วมกันภายใต้แนวคิดของการนาระบบประชาธิปไตยมาใช้ในการดำเนินชีวิต และที่สำคัญ คือ เยาวชนยินดีและภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา เป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต

3. มิติด้านงบประมาณ พบว่า งบประมาณเต็มจำนวนที่ประชาชนได้รับโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านหน่วยงานใดๆ นั้น ไม่สูญหาย แต่กลับขยายผลในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมต่อหมู่บ้าน/ชุมชน การมีแหล่งเงินของตนเองเพิ่มเติมทำให้ประชาชนพยายามพัฒนาทักษะการวางแผนและคิดอย่างเป็นระบบ รวมทั้งหาแนวทางเชื่อมโยงระหว่างโครงการต่างๆ เพื่อที่จะใช้งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงสุด

4. มิติด้านข้อมูล พบว่า ประชาชนต้องการให้หน่วยงานของรัฐสำรวจปัญหาอย่างจริงจัง เพื่อรับทราบความต้องการที่แท้จริงของหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับนำไปจัดทำงบประมาณ และวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน รวมทั้งเพื่อการพัฒนาวิธีการที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่างๆ ของภาครัฐอีกด้วย

ส่วนที่ 2 : สรุปผลการดำเนินงานตามแผนการขยายผลโครงการ SMC ทั่วประเทศ (ระยะเวลา : มีนาคม - พฤษภาคม 2548)

จากแผนการขยายผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SMC) ทั่วประเทศ ที่คณะทำงานฯ ได้นำเสนอต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548 ที่ผ่านมา คณะทำงานฯ ได้ดำเนินงานตามแผนการขยายผลฯ ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของเวลา และการสรรหาพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ร่วมดำเนินการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ แผนการขยายผลโครงการ SMC ทั่วประเทศ ประกอบด้วยแผนการสำคัญ 16 แผน ได้แก่

- 1 แผนการเตรียมการจัดทำคำของบประมาณเพิ่มเติม ประจำปี พ.ศ. 2548 เพื่อขยายผลการดำเนินโครงการ SMC ในหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวน 80,000 แห่งทั่วประเทศ
- 2 แผนการจัดทำประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของการตั้งคณะกรรมการ การจัดตั้งสำนักงาน และการกำหนดเกณฑ์/ข้อกำหนดการดำเนินงาน
- 3 แผนการจัดเตรียมข้อมูลรายชื่อและจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ
- 4 แผนการจัดเตรียมเปิดบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนสำหรับโครงการ SMC กับธนาคารของรัฐ
- 5 แผนการจัดพิมพ์คู่มือ และผลิต VCD โครงการ SMC พร้อมแผนการส่งมอบให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ
- 6 แผนการเตรียมการฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางและหลักการต่างๆ ของ SMC อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- 7 แผนการเตรียมความพร้อมในการลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน
- 8 แผนการเตรียมการระบบ ICT HUB for SMC เพื่อรองรับการดำเนินงาน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ
- 9 แผนการสรุปผลหมู่บ้าน/ชุมชนที่ผ่านเกณฑ์เข้าร่วมโครงการ
- 10 แผนการจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548
- 11 แผนการเตรียมพิธีเปิดโครงการขยายผล SMC ทั่วประเทศ
- 12 แผนการดำเนินการโครงการ SMC ทั่วประเทศ
- 13 แผนการโอนเงินให้ธนาคารออมสินเพื่อส่งมอบให้หมู่บ้าน/ชุมชน
- 14 แผนการสร้างเครือข่ายอุดมศึกษาและนักศึกษาจากโครงการอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับลงพื้นที่ให้ความรู้และเก็บข้อมูล
- 15 แผนการติดตามความคืบหน้าและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ
- 16 แผนการเตรียมการคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

คำของบประมาณเพิ่มเติม ประจำปี พ.ศ. 2548 เพื่อขยายผลการดำเนินโครงการ SML

แผนที่ 1 : เติร์มการจัดทำคำของบประมาณเพิ่มเติม ประจำปี พ.ศ. 2548 เพื่อขยายผลการดำเนินโครงการ SML ในหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวน 80,000 แห่งทั่วประเทศ (ระยะเวลา : มี.ค. - เม.ย. 2548)

แผนที่ 10 : จัดทำงบประมาณเพิ่มเติมที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 (ระยะเวลา : เม.ย. - พ.ค. 2548)

คณะทำงานฯ ได้ทำการศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศในเบื้องต้นพบว่า มีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 79,830 แห่ง โดยแบ่งเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนในภูมิภาคจำนวน 78,042 แห่ง และชุมชนในกรุงเทพมหานครจำนวน 1,788 แห่ง ซึ่งจะต้องจัดสรรงบประมาณสู่หมู่บ้าน/ชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 18,936,700,000 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันเก้าร้อยสามสิบล้านเจ็ดแสนบาท)

ภาค/กรุงเทพฯ	ขนาด/จำนวนของหมู่บ้าน (แห่ง)			ขนาด/จำนวนของชุมชน (แห่ง)			รวมจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน (แห่ง)
	S	M	L	S	M	L	
ภาคเหนือ	6,732	7,642	2,051	117	262	252	17,056
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13,986	16,090	2,642	126	300	362	33,506
ภาคกลาง	7,545	6,495	2,856	262	444	643	18,245
ภาคใต้	2,500	4,078	2,044	101	225	287	9,235
กรุงเทพฯ	-	-	-	695	582	511	1,788
รวม	30,763	34,305	9,593	1,301	1,813	2,055	79,830

ที่มา : ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548

ภายในระยะเวลา 4 เดือน (มิถุนายน - กันยายน 2548) นับจากเริ่มดำเนินการขยายผลโครงการ SML ในทั่วประเทศ คาดการณ์ว่า จะมีหมู่บ้าน/ชุมชนสามารถเข้าร่วมดำเนินโครงการได้ประมาณ 38,250 แห่ง ทั้งนี้เนื่องจากความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ ที่ตรงตามหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณไม่เท่ากัน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการจัดสรรงบประมาณ คณะทำงานฯ จึงเห็นควรให้จัดทำคำของบประมาณเพิ่มเติม ประจำปี พ.ศ. 2548 จำนวน 9,400 ล้านบาท เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. งบประมาณสำหรับการจัดสรรโดยตรงสู่หมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 38,250 แห่ง เป็นเงินรวมโดยประมาณ 9,000,000,000 บาท (เก้าพันล้านบาท)
2. งบประมาณสำหรับการบริหารจัดการ และการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ จำนวนรวมโดยประมาณ 400,000,000 บาท (สี่ร้อยล้านบาท)

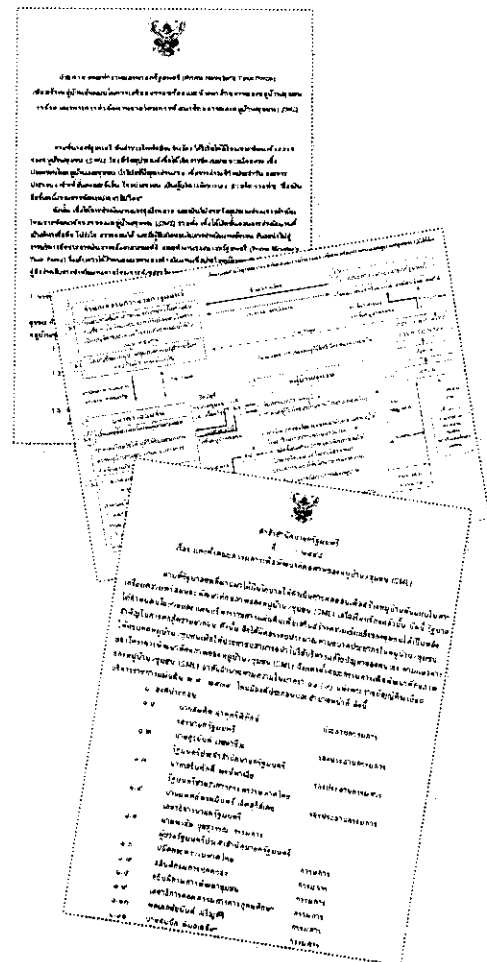
ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SML

แผนที่ 2 : จัดทำประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของ
การตั้งคณะกรรมการ การจัดตั้งสำนักงาน และการกำหนดเกณฑ์/ข้อกำหนดการดำเนินงาน
(ระยะเวลา : บ.ค. - ม.ย. 2548)

คณะทำงานฯ ได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลและข้อสังเกตจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของ
หมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ที่ผ่านมาอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ หาข้อสรุปเพื่อปรับปรุง
แนวทาง และร่างระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ SML ทั้งในส่วนของการจัดตั้งสำนักงาน
SML การตั้งคณะกรรมการ และการกำหนดเกณฑ์/ข้อกำหนดการดำเนินงาน

ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้จัดทำประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด
ตลอดจน เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน
โครงการ SML เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เป็นเครื่องมือ
สนับสนุนให้การดำเนินโครงการของทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่ว
ประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบนมาตรฐานหลักการ
เดียวกัน

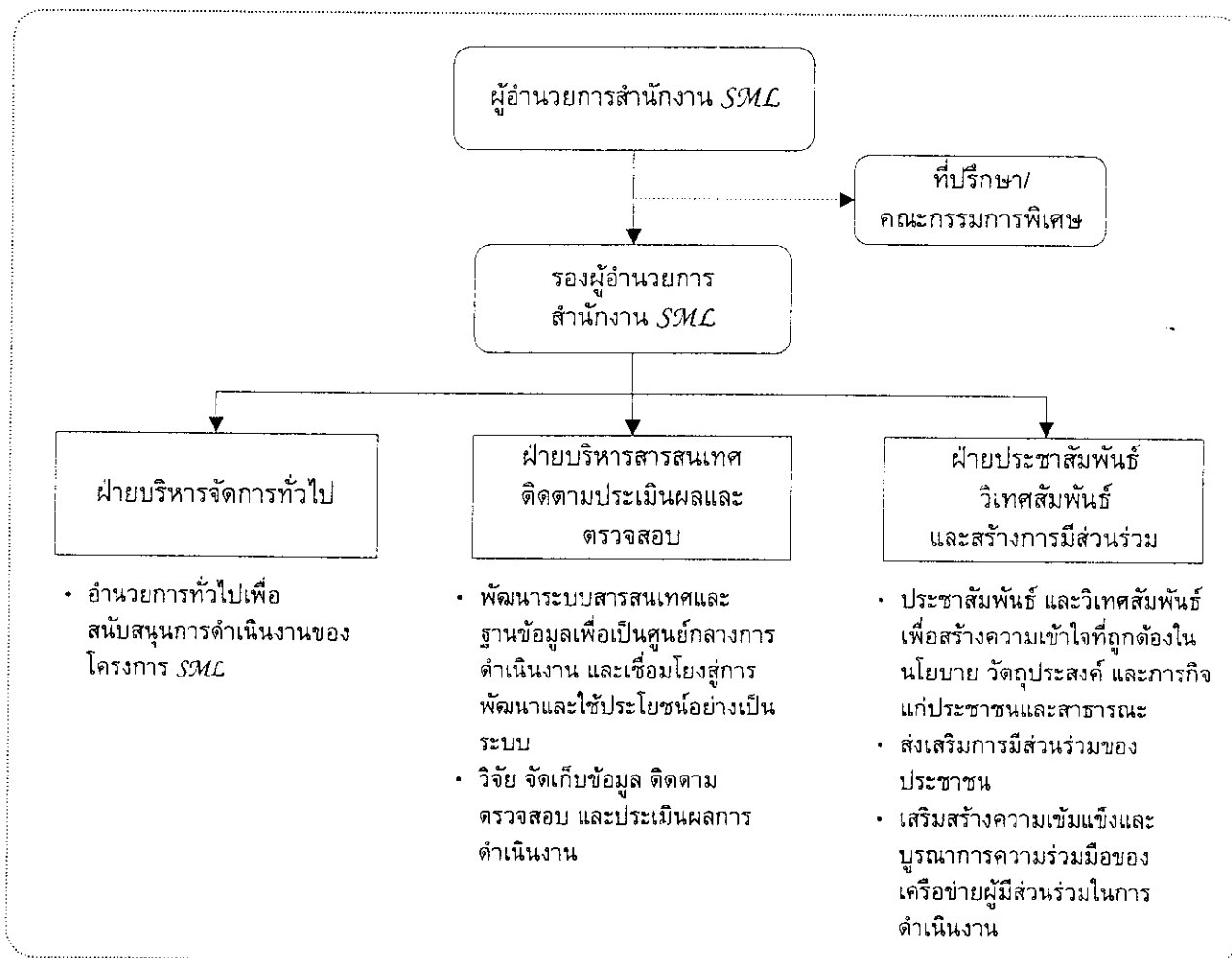
คณะทำงานฯ ได้ทำการศึกษา และจัดทำร่างระเบียบ
ว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาศักยภาพ
ของหมู่บ้าน/ชุมชนเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
ซึ่งมีสาระสำคัญประกอบด้วย อำนาจ หน้าที่ และความ
รับผิดชอบของคณะกรรมการฯ โดยในขณะนี้อยู่ระหว่าง
นำเสนอ ขณพณฯ นายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความ
เห็นชอบ

ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SMC

**แผนที่ 2 : จัดทำประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด เกณฑ์ และแนวทางที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของ
การตั้งคณะกรรมการ การจัดตั้งสำนักงาน และการกำหนดเกณฑ์/ข้อกำหนดการดำเนินงาน**
(ระยะเวลา : มี.ค. - เม.ย. 2548)

คณะทำงานฯ ได้จัดทำโครงสร้างสำนักงานพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (สำนักงาน SMC) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการออกแบบโครงสร้างบนแนวคิดพื้นฐานที่ต้องการให้โครงสร้างดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการบริหารจัดการและก่อให้เกิดความยืดหยุ่นต่อการดำเนินงานตามแนวทางของโครงการ SMC ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการ SMC เป็นโครงการสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น จึงเห็นควรอย่างยิ่งที่จะกำหนดให้สำนักงาน SMC อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ สำหรับขยายผลการดำเนินโครงการ SML

แผนที่ 3 : ข้อมูลรายชื่อและจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ (ระยะเวลา : มี.ค. - เม.ย. 2548)

แผนที่ 9 : สรุปผลหมู่บ้าน/ชุมชนที่ผ่านเกณฑ์เข้าร่วมโครงการ (ระยะเวลา : เม.ย. 2548)

คณะทำงานฯ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในการจัดทำบัญชีรายชื่อและขนาดหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศสำหรับการขยายผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ทั้งนี้ จากรายงานของกรมการปกครอง พบว่า มีหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศจำนวน 79,830 แห่ง แบ่งเป็น ขนาดเล็ก (S) จำนวน 32,064 แห่ง ขนาดกลาง (M) จำนวน 36,118 แห่ง และขนาดใหญ่ (L) จำนวน 11,648 แห่ง (รายงานสถานะ ณ วันที่ 12 เมษายน 2548)

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาข้อมูลในเชิงลึกของคณะทำงานฯ พบว่า มีข้อสังเกตสำคัญ 2 ประการ ที่อาจส่งผลต่อความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณโครงการ SML กล่าวคือ

1. จะทำอย่างไรกับหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่น้อยกว่า 250 คน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีประชากรน้อยกว่า 100 คน
2. จะทำอย่างไรกับหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่มากกว่า 2,500 คน และที่สำคัญ มีหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นจำนวนมากที่มีประชากรอาศัยอยู่มากกว่า 10,000 คน

ข้อสังเกตข้างต้น ส่งผลโดยตรงต่อสัดส่วนของงบประมาณ SML กับจำนวนประชากร ซึ่งจะกระทบต่อความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความเสมอภาคเท่าเทียมในการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้ประสานไปยังกรมการปกครองให้ทำการทบทวนความเหมาะสมของหมู่บ้าน/ชุมชนที่เข้าข่ายข้อสังเกตดังกล่าว และจัดทำข้อชี้แจงอย่างเป็นทางการให้คณะทำงานฯ ให้เรียบร้อยก่อนกำหนดการเปิดโครงการ เนื่องจากข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อการเปิดบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนร่วมกับธนาคารของรัฐ และส่งผลกระทบต่อวงเงินงบประมาณที่จะจัดสรรให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนต่อไปในอนาคต

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในเบื้องต้น คณะทำงานฯ ลงความเห็นว่า นอกจากกรมการปกครองจะต้องพิจารณาทบทวนข้อมูลใหม่แล้ว ควรปรับเกณฑ์จำนวนประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชนใหม่ และเร่งรัดดำเนินการ ดังนี้

1. ให้กรมการปกครองพิจารณาหมู่บ้าน/ชุมชนขนาดเล็กใหม่ โดยใช้เกณฑ์จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ตั้งแต่ 250 คนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 500 คน
2. สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่ไม่ถึง 250 คน ให้ กรมการปกครองพิจารณารวมหมู่บ้าน/ชุมชนเหล่านั้นเข้าด้วยกัน เพื่อจัดสรรงบประมาณสำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนขนาดเล็กแทน

**ข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ
สำหรับขยายผลการดำเนินโครงการ SML**

แผนที่ 3 : ข้อมูลรายชื่อและจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ (ระยะเวลา : มี.ค. - เม.ย. 2548)

แผนที่ 9 : สรุปผลหมู่บ้าน/ชุมชนที่ผ่านเกณฑ์เข้าร่วมโครงการ (ระยะเวลา : เม.ย. 2548)

การจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ประจำปี พ.ศ. 2548 เป็นการจัดสรรงบประมาณสำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวนประมาณ 38,250 แห่ง (ต้องไม่ใช่หมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบที่ได้ดำเนินการไปแล้ว) ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหา/อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการ ทั้งในเรื่องความเข้าใจต่อโครงการ คู่มือ และการทำประชาคม ตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้ถูกต้องต่อเป้าหมายของโครงการ หลีกเลี่ยงการนำเงินงบประมาณไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ คณะทำงานฯ จึงได้กำหนดเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากวงเงินงบประมาณเพิ่มเติม ประจำปี พ.ศ. 2548 ไว้ ดังนี้

1. หมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องทำประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะทำงานของหมู่บ้าน/ชุมชนแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย โดยในการประชาคมจะต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของประชากรที่มีอยู่จริงในหมู่บ้าน/ชุมชน และส่งให้อำเภอ เทศบาล หรือสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร เพื่อทำการรับรองผลและแต่งตั้งคณะทำงานของหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างเป็นทางการให้แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย
2. หมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องทำประชาคมเพื่อเสนอและลงคะแนนคัดเลือกโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชนให้แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย (ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือฯ)
3. หมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องทำประชาคมเพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับให้แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย
4. หมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องจัดทำรายงานผลการประชุม (ประกอบด้วยรายชื่อคณะทำงานของหมู่บ้าน/ชุมชน และรายชื่อโครงการที่คัดเลือก) เมื่อหมู่บ้าน/ชุมชนได้ดำเนินการตามเกณฑ์เบื้องต้นครบถ้วนแล้ว ต่อไปจะเป็นหน้าที่ของอำเภอ เทศบาล หรือสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ที่จะต้องพิจารณาและจัดทำรายงานผลการรับรองหมู่บ้าน/ชุมชนส่งให้สำนักงาน SML (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) ทราบ เพื่อลงทะเบียนรับรองความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนในฐานะข้อมูล และดำเนินการแจ้งธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ให้ดำเนินการโอนเงิน ไปยังธนาคารออมสินสำนักงานสาขา/หรือธนาคารเพื่อการเกษตรฯ/หรือธนาคารกรุงไทย ในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ ต่อไป

เปิดบัญชี *SML* สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ ร่วมกับธนาคารของรัฐ

แผนที่ 4 : จัดเตรียมเปิดบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับโครงการ *SML* กับธนาคารของรัฐ
(ระยะเวลา : มี.ค. - เม.ย. 2548)

แผนที่ 13 : โอนเงินให้ธนาคารออมสินเพื่อส่งมอบให้หมู่บ้าน/ชุมชน (ระยะเวลา : ก.ค. - ส.ค. 2548)

คณะทำงานฯ ได้เร่งรัดดำเนินการเพื่อประสานกับธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารออมสิน (ธนาคารหลักในการดำเนินโครงการ) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารกรุงไทย เพื่อให้เตรียมการเปิดบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนสำหรับการดำเนินการขยายผลโครงการ *SML* ทั่วประเทศเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยสาระสำคัญของการประสานความร่วมมือ ได้แก่

1. กำหนดแนวทาง และแบ่งพื้นที่ตามความเหมาะสมในการเปิดบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชน โดยกำหนดให้ธนาคารออมสินเป็นธนาคารหลัก หากพื้นที่ใดที่ไม่มีสาขาของธนาคารออมสินอยู่ ให้ใช้สาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรฯ หรือธนาคารกรุงไทยแทน
2. พิจารณากำหนดวิธีการส่งถ่ายข้อมูลบัญชีธนาคารของหมู่บ้าน/ชุมชนจากธนาคารออมสิน หรือธนาคารอื่นๆ ในพื้นที่ สู่ธนาคารสำนักงานใหญ่ และแนวทางการจัดทำรายงานสรุปส่งให้สำนักงาน *SML* เพื่อทำการวิเคราะห์และติดตามผลการดำเนินงานต่อ

สำหรับการโอนเงินให้ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ คณะทำงานฯ ได้จัดเตรียมแผนการโอนเงินให้ธนาคารสำนักงานใหญ่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดให้เริ่มดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ ๗พคฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดโครงการอย่างเป็นทางการ (กลางเดือนมิถุนายน 2548)

ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่จะโอนเงินให้ธนาคารสาขาในพื้นที่เพื่อส่งมอบแก่หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความพร้อมได้ ก็ต่อเมื่อ

1. อำเภอ เทศบาล หรือสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร จัดส่งรายงานรับรองความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างเป็นทางการ มาให้กับสำนักงาน *SML*
2. สำนักงาน *SML* ทำการลงทะเบียนหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นลงในฐานข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความพร้อม
3. สำนักงาน *SML* แจ้งแก่ธนาคารสำนักงานใหญ่ให้โอนเงินให้ธนาคารสาขาในพื้นที่ของหมู่บ้าน/ชุมชน

คู่มือ และ VCD โครงการ SML สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ

แผนที่ 5 : จัดพิมพ์คู่มือ และผลิต VCD โครงการ SML พร้อมแผนการส่งมอบให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน
ทั่วประเทศ (ระยะเวลา : มี.ค. - เม.ย. 2548)

ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการ แนวทาง และวิธีการดำเนินโครงการ SML ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการ ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงให้ความสำคัญกับการจัดทำคู่มือการดำเนินงาน และคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนและสาธารณะ ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้พิจารณาจัดทำคู่มือฯ ให้มีความเหมาะสมทั้งในมิติของเนื้อหาสาระ และมิติการนำเสนอที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

จากการติดตามประเมินผลการใช้คู่มือฯ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งจากประชาชน สถาบันการศึกษา ข้าราชการ หน่วยงานอิสระต่างๆ และกลุ่ม NGO เป็นต้น คณะทำงานฯ พบว่าจำเป็นต้องปรับปรุงสาระบางส่วนของคู่มือการดำเนินงาน และคู่มือปฏิบัติงานสำหรับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งจำเป็นต้องจัดทำ Multimedia สำหรับทีมที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง และที่สำคัญ คือ จำเป็นต้องจัดทำ VCD แนะนำการดำเนินงานโครงการซึ่งเป็นสื่อที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจและดึงดูดความสนใจของประชาชนในทุกกระดับ รวมทั้งเป็นสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้ทำการปรับปรุงและจัดทำต้นแบบคู่มือการดำเนินงาน คู่มือปฏิบัติงาน Multimedia และ VCD แนะนำการดำเนินงานโครงการแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

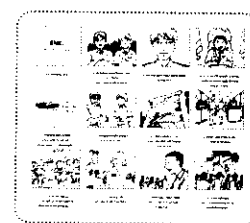
สำหรับในส่วนของการจัดพิมพ์/ผลิต จำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ SML ก่อน (ซึ่งจะแต่งตั้งขึ้นในอนาคต) จึงจะสามารถดำเนินการได้ ที่สำคัญ คือ การจัดพิมพ์/ผลิตจำเป็นต้องแล้วเสร็จก่อนวันเปิดโครงการ (กลางเดือนมิถุนายน) เนื่องจากจะต้องมีการส่งมอบให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ และจะต้องมีการฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มดำเนินการจริง

คู่มือการดำเนินงาน และคู่มือปฏิบัติงาน
สำหรับประชาชนในหมู่บ้านชุมชน

Multimedia สำหรับทีมที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง

VCD แนะนำการดำเนินงานโครงการ
สำหรับประชาชนทุกระดับ

ฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานของรัฐ การสร้างเครือข่ายอุดมศึกษา และอาสา SMC

แผนที่ 6 : เตรียมการฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ทราบถึงแนวทาง
และหลักการต่าง ๆ ของ SMC อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ระยะเวลา : มี.ค. - มิ.ย. 2548)

แผนที่ 14 : สร้างเครือข่ายอุดมศึกษาและนักศึกษาจากโครงการอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาศักยภาพ
ของหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับลงพื้นที่ให้ความรู้และเก็บข้อมูล (ระยะเวลา : พ.ค. - ต.ค. 2548)

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะทำงานฯ มีความเชื่อมั่นว่า องค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญ
ของบุคลากรจากภาคการศึกษาเป็นสิ่งที่ประชาชนให้การยอมรับและเชื่อถือ อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญกลไก
หนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SMC) ที่ผ่านมา

ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้ประสานความร่วมมือกับ
สถาบันอุดมศึกษา (โดยความร่วมมือกับสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)
จัดทำโครงการฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษา เพื่อ
สร้างความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของโครงการ SMC
สำหรับให้คำแนะนำทั้งในเชิงวิชาการ เชิงเทคนิค และ
ให้ความช่วยเหลือในเชิงปฏิบัติการแก่ประชาชนใน
หมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้จัดทำแผนการ
ฝึกอบรมแก่สถาบันการศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และ
เพื่อให้เกิดความเป็นมาตรฐาน จึงกำหนดให้การ
ฝึกอบรมฯ จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลทั้งด้าน
สาระสำคัญ และรูปแบบจากคณะทำงานฯ (หรือคณะ
กรรมการฯ ในอนาคต)

โดยมีสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นแกนหลักในแต่ละ
ภาค (ที่สำคัญ ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร และ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยา
เขตภาคพายัพ เป็นต้น) เป็นผู้รับผิดชอบในการ
ดำเนินการฝึกอบรมแทน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้
การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
ดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่คณะกรรมการ SMC
(ที่จะจัดตั้งขึ้นในอนาคต) จะต้องเร่งรัดดำเนินการ
อย่างต่อเนื่องและเป็น
รูปธรรม

ฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานของรัฐ การสร้างเครือข่ายอุดมศึกษา และอาสา SML

- แผนที่ 6 : เตรียมการฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ทราบถึงแนวทาง
และหลักการต่าง ๆ ของ SML อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ระยะเวลา : มี.ค. - มิ.ย. 2548)
- แผนที่ 14 : สร้างเครือข่ายอุดมศึกษาและนักศึกษาจากโครงการอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาศักยภาพ
ของหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับลงพื้นที่ให้ความรู้และเก็บข้อมูล (ระยะเวลา : พ.ค. - ต.ค. 2548)

นอกเหนือจากการฝึกอบรมแก่สถาบันอุดมศึกษาแล้ว คณะทำงานฯ เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการอบรมผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พัฒนาการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
อื่น ๆ เพื่อให้ทราบแนวทางและหลักการที่แท้จริงของโครงการ SML อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในบทบาท
หน้าที่ของการเป็นผู้สนับสนุนและผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำ
แผนการฝึกอบรมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยการอบรมดังกล่าว จะมอบหมายให้เครือข่าย
สถาบันอุดมศึกษาหลักในแต่ละภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการภายใต้สาระสำคัญ ทิศทาง และแนวทางการฝึกอบรมของ
คณะทำงานฯ (หรือคณะกรรมการฯ ในอนาคต)

คณะทำงานฯ ยังได้รับเอาแนวคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในประเด็น
เรื่องการนำเยาวชน/นักศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในโครงการ SML จึงได้
วางแผนและจัดทำโครงการอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาศักยภาพของ
หมู่บ้าน/ชุมชน (อส. SML) ขึ้น พร้อมกับสร้างความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์
กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมี
เป้าหมายสำคัญ คือ ให้นักศึกษาเข้าปฏิบัติงานจริงในหมู่บ้าน/ชุมชนทั่ว
ประเทศ เพื่อเป็น "เยาวชนผู้สื่อสารโครงการ SML : อาสา SML" และเป็น
การปลูกฝังความชำนาญในเชิงปฏิบัติ สร้างสำนึกรักท้องถิ่นให้นักศึกษา
รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนให้เกิดความรักผูกพันและอยากทำ
ประโยชน์ให้กับส่วนรวม โดยจะทำการอบรมเยาวชน/นักศึกษาผ่านทาง
เครือข่ายสถาบันการศึกษาในแต่ละภูมิภาค ตามหลักสูตรที่คณะทำงานฯ
(คณะกรรมการฯ ในอนาคต) เป็นผู้กำหนดเพื่อความเป็นมาตรฐานเดียวกัน

การเตรียมความพร้อมในการลงพื้นที่ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแก่ประชาชน

แผนที่ 7 : เตรียมความพร้อมในการลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน
(ระยะเวลา : บ.ค. - บ.ย. 2548)

การเตรียมความพร้อมในการลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ประชาชนในการดำเนินโครงการ SMC นั้น คณะทำงานฯ ได้ประสานกับส่วนราชการจากส่วนกลางและส่วนราชการในพื้นที่ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเน้นย้ำให้เข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองและแนวทางสนับสนุนการดำเนินโครงการของประชาชน โดยหลักการสำคัญที่ได้ชี้แจงแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ "ช่วยเหลือ แนะนำ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน แต่ต้องมิใช่การสั่งการหรือชี้แนะให้เป็นไปในทิศทางที่ตนเองต้องการ" ทั้งนี้ ได้จัดทำแผนการลงพื้นที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

**ส่วนที่ 1 : ให้คำแนะนำ
ในการดำเนินโครงการฯ และ
ตรวจสอบการคัดเลือกคณะทำงานฯ**

เมื่อหมู่บ้าน/ชุมชนใดมีความพร้อมและต้องการจัดการประชุม ให้ติดต่ออำเภอ เทศบาล หรือสำนักงานเขตในพื้นที่เพื่อแจ้งกำหนดวันประชุม ประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน จากนั้น ส่วนราชการในพื้นที่จะแจ้งเรื่องดังกล่าว โดยประสานงานกับสถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้จัดส่งอาสา SMC ที่ผ่านการอบรมแล้วมาให้ความรู้แก่ประชาชน และร่วมสังเกตการณ์การคัดเลือกคณะทำงานและโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชนให้เป็นไปตามหลักการของโครงการฯ

**ส่วนที่ 2 : ให้คำแนะนำ
ประสานงาน และให้ความช่วยเหลือ
ในระหว่างการดำเนินงาน**

เมื่อใดก็ตามที่ประชาชนมีข้อสงสัย ต้องการคำแนะนำ หรือความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ SMC ให้ส่วนราชการหรือสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่รับเร่งดำเนินการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ หรืออาสา SMC ที่ผ่านการอบรมแล้วไปให้ความช่วยเหลือ/คำแนะนำแก่ประชาชนโดยเร่งด่วน และแจ้งให้สำนักงาน SMC ทราบเพื่อรวบรวมประเมินผลและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

พัฒนาด้านแบบ ICT Hub for SML สำหรับรองรับการดำเนินงานโครงการ SML

แผนที่ 8 : เตรียมการพัฒนาระบบ ICT HUB for SML เพื่อรองรับการดำเนินงาน กำกับดูแล
และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ
(ระยะเวลา : มี.ค. - มิ.ย. 2548)

จากแนวคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่ต้องการให้คณะทำงานฯ ใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาระบบฯ ให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้เตรียมแผนการพัฒนาระบบ ICT HUB for SML ขึ้น โดยเร่งรัดดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และออกแบบความต้องการของระบบที่พร้อมรองรับการดำเนินงานฯ ร่วมกับทีมงานผู้เชี่ยวชาญและทีมที่ปรึกษาพัฒนาระบบจากสถาบันการศึกษาที่มีความชำนาญ และจัดทำแผนการพัฒนาด้านแบบของระบบฯ สำหรับการขยายผลการดำเนินงานในอนาคตของโครงการ SML

ลักษณะการดำเนินงานของระบบ ICT HUB for SML จะมุ่งเน้นให้การดำเนินงานอยู่บนเครือข่ายของ Internet Based เพื่อให้ประชาชน ส่วนราชการ และผู้ที่สนใจในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากระบบนี้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยไม่มีระยะทางเป็นข้อจำกัด

ศูนย์กลางของระบบ ICT HUB for SML ถูกออกแบบให้ อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงาน SML เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการรวบรวมและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเพื่อลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณ คณะทำงานฯ เห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการการใช้ประโยชน์จากระบบร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการปกครอง สำนักทะเบียนราษฎร์ เครือข่ายอุดมศึกษา และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ ในระยะของการทดสอบระบบต้นแบบ คณะทำงานฯ (คณะกรรมการฯ ที่จะตั้งขึ้น) จะดำเนินการทดสอบต้นแบบ ร่วมกับกรมการปกครอง สำนักทะเบียนราษฎร์ และเครือข่ายอุดมศึกษา ในหมู่บ้านทดสอบ 50 แห่งทั่วประเทศ เพื่อพัฒนาระบบดังกล่าวให้มีความเหมาะสมและสามารถใช้ได้จริงสำหรับรองรับการขยายผลการดำเนินโครงการในทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศในอนาคต

การเปิดโครงการขยายผลการดำเนินโครงการ SML ทัวประเทศ โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

แผนที่ 11 : พิธีเปิดโครงการขยายผล SML ทัวประเทศ (ระยะเวลา : พ.ค. - มิ.ย. 2548)

งบประมาณเพื่อขยายผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) จะพร้อมสำหรับการจัดสรร โดยตรงให้หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศที่มีความพร้อมได้ประมาณกลางเดือนมิถุนายน 2548 ดังนั้น คณะทำงานฯ จึง ได้จัดเตรียมพิธีเปิดโครงการขยายผลการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ขึ้นแล้วเสร็จเป็นที่ เรียบร้อยแล้ว โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

พิธีเปิดโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ทัวประเทศ

โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร

วัน/เวลา : วัน.....ที่.....มิถุนายน 2548 เวลา 19.30 – 20.30 น.

สถานที่ : หมู่บ้าน.....อำเภอ..... จังหวัด.....

วิธีการ : ถ่ายทอดสดการบรรยาย สาธิต และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี กับประชาชนในหมู่บ้าน โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 (กรมประชาสัมพันธ์) และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ผู้เข้าร่วม : ประชาชนในหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือก นายอำเภอและข้าราชการในพื้นที่ สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ภาคเอกชน และประชาชนโดยทั่วไปที่ให้ความสนใจ

เอกสารประกอบ : ประชาชน และผู้ที่เข้าร่วมจะได้รับคู่มือการดำเนินงาน คู่มือปฏิบัติงาน Multimedia และ VCD แนะนำการดำเนินงานโครงการ

หมายเหตุ : ภายหลังจากพิธีเปิดโครงการฯ คณะทำงานฯ จะจัดทำสำเนาเทปบันทึก/เอกสารสรุปการบรรยายสาธิต และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี กับประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อจัดส่งให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ และผู้ที่สนใจต่อไป

**การดำเนินโครงการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
และการจัดทำรายงานเสนอ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี**

แผนที่ 12 : ดำเนินการโครงการ SMC ทั่วประเทศ (ระยะเวลา : พ.ค. - ก.ย. 2548)

แผนที่ 15 : ติดตามความคืบหน้าและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ (ระยะเวลา : ต.ค. 2548)

คณะกรรมการฯ (ที่จะได้รับการแต่งตั้ง) และสำนักงาน SMC จะเป็นแกนหลักสำคัญในการทำกับ ดูแล และประสาน การดำเนินงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ข้าราชการจากส่วนกลางและส่วน ภูมิภาค สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน รวมทั้งองค์กร/หน่วยงานอิสระต่างๆ และนอกเหนือไปจากนั้น จะเป็น กำลังหลักและศูนย์กลางการติดตามความคืบหน้า รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการแก่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีอีกด้วย

การดำเนินงาน	ประเด็นสำคัญ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
จัดส่งผู้มีความรู้/อาสา SMC ลงพื้นที่	- เพื่อให้ความรู้และร่วมสังเกตการณ์การ ดำเนินโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน - เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและ รายงานต่อสำนักงาน SMC	- อำเภอ เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่ - สกอ. /สถาบันการศึกษา - สำนักงาน SMC	พ.ค. - ก.ย. 48
การเปิดบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชน	- ประชาชนจะสามารถเบิกจ่ายได้ก็ต่อเมื่อ ดำเนินการครบถ้วนตามเกณฑ์ความ พร้อมที่กำหนดไว้	- ธนาคารออมสิน - ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ - ธนาคารกรุงไทย - สำนักงาน SMC	มิ.ย. - ก.ย. 48
ติดตามความคืบหน้า	- รายงานโดยคณะทำงานของหมู่บ้าน/ ชุมชน ผ่านอำเภอ เทศบาล หรือ สำนักงานเขต - รายงานโดยอาสา SMC ผ่าน สถาบันการศึกษา - รายงานการติดตามประเมินผลผ่าน ICT HUB for SMC	- อำเภอ เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่ - สกอ. /สถาบันการศึกษา - สำนักงาน SMC	มิ.ย. - ก.ย. 48
รายงานผลการดำเนินงาน	- สำนักงาน SMC ประมวลผลและจัดทำ รายงานสรุปเสนอต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี	- สำนักงาน SMC	ก.ย. 48

เตรียมคำขอของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

แผนที่ 16 : เตรียมการคำขอของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 (ระยะเวลา : พ.ค. 2548)

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) เป็นหนึ่งในโครงการสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการจัดเตรียมคำขอของงบประมาณอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลและสอดคล้องกับแผนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยคำขอของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ของโครงการ SML มีวงเงินรวมประมาณ 19,180,000,000 บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยแปดสิบล้านบาท) สอดคล้องกับ 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ นโยบายจัดความยากจนระดับชุมชน (1.2) และนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (7.3) และประกอบด้วย 2 ผลผลิต คือ ผลผลิตที่ 1 โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน วงเงินประมาณ 19,160,000,000 บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยหกสิบล้านบาท) และผลผลิตที่ 2 โครงการฝึกอบรมสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนตามโครงการ SML วงเงินประมาณ 20,000,000 บาท (ยี่สิบล้านบาท)

ตามที่รัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภาว่าจะดำเนินโครงการ SML เป็นระยะเวลา 4 ปี หรือตลอดอายุของรัฐบาล ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงได้จัดเตรียมประมาณการงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (2549 - 2551) แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีงบประมาณรวมทั้งสิ้นประมาณ 76,890,000,000 บาท (เจ็ดหมื่นหกพันแปดร้อยเก้าสิบล้านบาท) ครอบคลุมการให้บริการทุกจังหวัดในประเทศไทย

ทั้งนี้ หากพิจารณาวงเงินทั้งหมดของโครงการ SML จะพบว่า ตลอด 4 ปี แต่ละจังหวัดจะได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการ SML ทั้งสิ้นประมาณ 1,000,000,000 บาท (หนึ่งพันล้านบาท) หรือคิดเป็น 250,000,000 บาท (สองร้อยห้าสิบล้านบาท) ต่อปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณ CEO ซึ่งได้รับการจัดสรรให้แต่ละจังหวัดวงเงินประมาณ 400,000,000 ล้านบาท จะพบว่า งบประมาณ SML ของแต่ละจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 62.50 ของงบประมาณ CEO ของแต่ละจังหวัดในแต่ละปี การเปรียบเทียบนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนอย่างตรงจุด เพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและสิ่งที่ต้องดำเนินการ เพื่อขยายผลโครงการ SMC ทั่วประเทศ (โดยคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน)

เพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SMC) สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างต่อเนื่อง และประสบความสำเร็จตรงตามเจตนารมณ์และเป้าหมายของโครงการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ กับการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 1 จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (คณะกรรมการ SMC) โดยเร่งด่วน เพื่อเป็นแกนหลักในการดำเนินงานสำคัญๆ ของโครงการฯ ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงานเชิงบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงานเชิงวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา และการวางแผนการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยและส่วนราชการในพื้นที่ เป็นต้น
- 2 อนุมัติและจัดตั้งสำนักงานพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (สำนักงาน SMC) โดยเร่งด่วน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงาน กำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนต่างๆ ของโครงการ/คณะกรรมการฯ และที่สำคัญ คือ เป็นศูนย์กลางการดำเนินงานอย่างเป็นทางการของโครงการฯ โดยให้อยู่ภายใต้กำกับของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๒๐๘/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)

ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๒๐๘/ ๒๕๔๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)

รัฐบาลได้กำหนดให้มีโครงการสำคัญต่าง ๆ ที่รองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดความยากจน ที่มุ่งเน้นจัดความยากจนของประเทศให้หมดสิ้นไป และสอดคล้องกับนโยบายและแผนบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งในระดับชุมชน รัฐบาลต้องการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นพลังสำคัญในการต่อสู้ความยากจน จึงได้กำหนดให้มีโครงการที่จะจัดสรรงบประมาณตามขนาดของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปใช้บริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาของตนเองตามแนวทางของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ซึ่งรัฐบาลชุดที่ผ่านมาได้ทำการทดสอบเพื่อสร้างหมู่บ้านต้นแบบในการเตรียมความพร้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเรียกว่า “คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)” โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์	ประธานกรรมการ
รองนายกรัฐมนตรี	
๑.๒ นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช	รองประธานกรรมการ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๑.๓ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
๑.๔ นายพรชัย นุชสุวรรณ	รองประธานกรรมการ
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	
๑.๕ นางสาวณฐกมล นนทะโชติ	กรรมการ
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	

/๑.๖ ปลัดกระทรวง...

๑.๖	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๗	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๘	อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑.๙	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	กรรมการ
๑.๑๐	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
๑.๑๑	ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน	กรรมการ
๑.๑๒	ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
๑.๑๓	พลเอกชัยนันทน์ เจริญศิริ	กรรมการ
๑.๑๔	นายสมนึก พิมลเสถียร	กรรมการ
๑.๑๕	นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑.๑๖	นายมนทล สงวนเสริมศรี	กรรมการ
๑.๑๗	นายชัยยงค์ เอื้อวิริยานุกูล	กรรมการ
๑.๑๘	นายเชิดชอ เชื้อสมบูรณ์	กรรมการ
๑.๑๙	นายโชติชัย เจริญงาม	กรรมการ
๑.๒๐	นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์	กรรมการและเลขานุการ
๑.๒๑	นายวรวิทย์ จำปรัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒	ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ และเตรียมการกำหนดขอบเขตและรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความพร้อมในการดำเนินงาน

๒.๒ กำหนดแนวทางในการขยายผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ

๒.๓ จัดทำระเบียบในการดำเนินงาน และคู่มือการปฏิบัติงานแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน และการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

๒.๔ ในกรณีจำเป็นให้แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) มอบหมาย และ/หรือเสนอให้บุคคล/กลุ่มบุคคล/องค์กรหรือสถาบันการศึกษาดำเนินการแทนโดยวิธีการจัดจ้างตามระเบียบราชการได้

๒.๕ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาครัฐอื่น สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) อย่างเต็มความสามารถและรวดเร็ว เพื่อให้การดำเนินงานตามขอบเขตดังกล่าวข้างต้นสามารถบรรลุเป้าหมาย

๒.๖ รายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหา/อุปสรรค ในการปฏิบัติงาน ให้นายกรัฐมนตรีทราบทุกระยะ

๒.๗ ดำเนินการอื่น ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ให้คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ค่าใช้จ่ายในการวิจัยหรือสำรวจ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ตามระเบียบของทางราชการ โดยให้เบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปราณี ศรีประเสริฐ)

หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่